

Protokół

4. posiedzenia, 4. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. września 1892.

Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 15 rano.

Przewodniczący Marszałek krajowy J. O. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze: pp. Dr. Franciszek Paszkowski, X. Mikołaj Siczynski, Jan Trzeciecki i Józef Wiktor.

Obecnych posłów 85.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwierając posiedzenie, zawiadamia, iż protokół 3. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przeglądu.

Następnie zawiadamia Marszałek Izbę o ukonstytuowaniu się komisji przemysłowej, której przewodniczącym wybrany został J. E. p. książę Czartoryski, zastępcą przewodniczącego p. Rutowski, sekretarzem p. Goldman.

Komisja drogowa nie uwiadomiła biura marszałkowskiego o wyniku ukonstytuowania.

Sekretarz p. Trzeciecki odczytuje spis petycji, wniesionych po dzień 22. września b. r., które przydzielono niżej wymienionym komisjom.

Po odczytaniu petycji L. s. 205 przemawia p. Jan Gnoiński i wnosi przekazanie jej komisji budżetowej z poleceniem zdania o niej sprawy jeszcze w ciągu bieżącej sesyi.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Po odczytaniu petycji L. s. 206 przemawia p. Bronisław Horodyski i wnosi przekazanie tej petycji komisji budżetowej z poleceniem zdania o niej sprawy jak najrychlej bez drukowanego sprawozdania.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Następnie przekazuje Izba komisji budżetowej petycje wniesione do L. s. 208, 209, 211, 212.

Po odczytaniu petycji L. s. 216 przemawia p. Midowicz i wnosi odesłanie tej petycji do komisji budżetowej.

Izba odsyła tę petycję zgodnie z powyższym wnioskiem do komisji budżetowej.

Dalej przekazuje Izba komisji budżetowej petycje wniesione do L. s. 217, 223, 224, 225, 226, 228, 229, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 245, 247, 249.

Komisji drogowej petycję L. s. 207.

Komisji petycyjnej petycje L. s. 210, 213, 246.

Komisji szkolnej petycje L. s. 214, 215, 218, 219, 221, 222, 227, 230, 248.

Komisji gospodarstwa krajowego petycję L. s. 244.

Marszałek udziela przed przystąpieniem do porządku dziennego głosu sprawozdawcy komisji budżetowej p. Marchwickiemu w celu zdania sprawy o wniosku nagłym Wydziału krajowego w sprawie przyznania dodatkowego kredytu na zapomogi dla gmin celem umożliwienia im urządzenia szpitali cholerycznych.

Sprawozdawca komisji budżetowej p. Dr. Marchwicki odczytuje następujące sprawozdanie komisji z wnioskiem:

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej o nagłym wniosku Wydziału krajowego w sprawie udzielenia dodatkowego kredytu na rok 1892 w kwocie 50.000 zł. na bezzwrotne zapomogi dla gmin niezamożnych w celu umożliwienia im zakładania i urządzania szpitali epidemicznych dla dotkniętych cholera.

Wysoki Sejmie!

Z chwilą pojawienia się na wselodzie Europy epidemii cholery władze rządowe i autonomiczne w kraju naszym wydały szereg różnych zarządzeń, dążących do poprawy stosunków zdrowotnych zarówno gmin miejskich, jak i wiejskich. Jakkolwiek zaprzeczyć się nie da, że wiele w tym kierunku zrobiono, to jednak mylnem byłoby twierdzić, że uczynionem zostało wszystko, co wobec pojęć o higienie za konieczne jest uznane, aby nie dopuścić, a ewentualnie powstrzymać rozwój grożącej nam epidemii cholery. Środki finansowe, jakimi rozporządzają nasze większe miasta i pewna część gmin wiejskich, umożliwiły im spełnienie na tem polu swego obowiązku, pozostaje jednak wielka jeszcze ilość gmin miejskich i wiejskich niezamożnych, które nie są i nie będą w stanie pokryć z własnych funduszków potrzeb pieniężnych na zakładanie i urządzenie szpitali epidemicznych, umożliwiających jedynie w razie wybuchu cholery w pewnej miejscowości zlokalizowanie takowej.

Braki tego rodzaju mogły być cierpiane tak długo, dopóki epidemia ta nie przekroczyła granic naszego kraju, w chwili jednak obecnej, gdy niestety musimy się liczyć z faktem istnienia cholery w zachodniej części kraju, braki te muszą być bezzwłocznie usunięte, a skoro trudność uzupełnienia ilości potrzebnych szpitali

epidemicznych polega jedynie na braku koniecznych na urządzenie takowych środków pieniężnych, obowiązkiem jest państwa i kraju wystąpić z pomocną ręką i przez udzielanie bezzwrotnych zapomóg niezamożnym gminom przeprowadzić bezzwłocznie otwarcie szpitali epidemicznych wszędzie, gdzie takowe za potrzebne uznane zostaną. W tym celu przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi naglący wniosek, żądający dodatkowego kredytu na rok 1892 w kwocie 50.000 zł. na bezzwrotne zapomogi dla gmin niezamożnych w celu umożliwienia im zakładania i urządzania szpitali epidemicznych dla cholera dotkniętych. Komisya budżetowa z powyżej naprowadzonych motywów uznaje wniosek ten za uzasadniony i zaleca go Wysokiemu Sejmowi do uchwały, przez którą to uchwałę zadanie kraju byłoby na razie spełnionem, pozostanie zatem tylko zadanie Rządu, co do którego spełnienia Wydział krajowy wnosi: „Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wyznaczył z funduszków państwowych odpowiednią kwotę na tenże sam cel“. Ze w chwili obecnej obowiązek ten ciąży więcej jeszcze na państwie, aniżeli na kraju, wypływa z istniejących ustaw, albowiem nie chodzi już teraz o środki ochronne, ale mamy do czynienia z faktem grasującej epidemii, której zwalczanie należy do obowiązków państwowych, a przytem znaczenie i doniosłość kraju naszego, jako wału ochronnego dla reszty krajów monarchii, a nawet państw Europy, podniesione w reskrypcie J. E. p. Ministra spraw wewnętrznych do J. E. p. Namiestnika Galicji z dnia 22. lipca r. b. dowodzi dostatecznie, że c. k. Rząd świadom jest, że chcąc usunąć niebezpieczeństwo grożące monarchii, należy zwalczać epidemię cholery w Galicji i że wszystko, co w tym kierunku w Galicji działaniem zostanie, leży w interesie całego państwa; dlatego komisya budżetowa nie wątpi, że c. k. Rząd nie uchyli się od spełnienia ze względów słuszności i z ustawy z r. 1870 i z instrukcyi z r. 1866 wypływającego obowiązku i w dobrze zrozumianym interesie reszty krajów monarchii przeznaczy z funduszków państwowych kwotę przynajmniej 100.000 zł. na urządzenie szpitali epidemicznych dla gmin niezamożnych, przez co umożliwi krajowi przeprowadzenie koniecznych do zlokalizowania epidemii cholery środków.

W następstwie powyższych wywodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm udziela Wydziałowi krajowemu kredytu dodatkowego na rok 1892 w kwocie 50.000 zł. na bezwrotne zapomogi dla gmin niezamożnych w celu umożliwienia im zakładania i urządzania szpitali epidemicznych dla cholery dotkniętych, który to wydatek ma być pokryty z dochodów r. 1893.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyznaczył z funduszy państwowych, co najmniej, kwotę 100.000 zł. na ten sam cel.

Przemawia p. X. Siczynski.

Przemawia p. Dr. Weigel.

Przemawia komisarz rządowy, c. k. Rada dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po przemówieniu sprawozdawcy przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej i uchwała obydwaj punkty wniosku komisji, każdy w oddzielnem głosowaniu, bez rozprawy.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż właśnie został uwiadomiony o ukonstytuowaniu się komisji drogowej.

Komisya drogowa wybrała przewodniczącym p. Męcimskiego, zastępcą przewodniczącego p. Gustawa Romera, sekretarzem p. Franciszka Jędrzejowicza.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, iż p. Zygmunt Kozłowski usprawiedliwa swą nieobecność chorobą.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie pomocy udzielonej ludności dotkniętej zeszłorocznym nieurodzajem z wyznaczonego na ten cel kredytu z funduszu krajowego w kwocie 100.000 zł.

Sprawozdawca p. Romanowicz wnosi imieniem Wydziału krajowego odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycyi Wydziału powiatowego w Kro-

śnie w sprawie założenia krajowej szkoły gospodyń wiejskich w Iwoniczu.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wniosek komisji, który brzmi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z Matkami Felicjankami w Iwoniczu celem utworzenia szkoły gospodyń wiejskich pod ich kierownictwem i złożenia Sejmowi odnośnego sprawozdania na najbliższej sesyi.

2) Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na r. 1893 do wysokości 3.000 zł. w. a. na wykończenie budynku i urządzenie szkoły w razie pomyślnego załatwienia rokowań z Matkami Felicjankami.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wyjednanie u c. k. Rządu odpowiedniej jednorazowej subwencji na wykończenie i urządzenie budynku, jako też stałej subwencji rocznej na utrzymanie szkoły gospodyń wiejskich w Iwoniczu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Antoniewicz.

Przemawia p. Żardecki i wnosi następujące poprawki.

1) Do punktu 1 wniosku komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: po słowach wniosku komisji „pod ich kierownictwem“ należy dodać słowa „lecz na podstawie statutu organizacyjnego wydanego przez Wydział krajowy“, po czem następują słowa „i złożenia Sejmowi itd.“.

2) Jako punkt 2:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wydanie statutu organizacyjnego w kierunku, iżby szkoła gospodyń wiejskich miała za zadanie w zakresie gospodarstwa domowego kształcić dziewczęta wiejskie, córki włościan, właścicieli gruntów.

Przemawia p. Okuniewski i wnosi przejsięcie do porządku dziennego nad wnioskiem komisji.

Przemawia p. Langie za wnioskiem komisji. Marszałek poddaje wniosek p. Okuniewskiego pod poparcie.

Izba nie popiera tego wniosku.

Przemawia p. Trzeciński.

Przemawia sprawozdawca p. Gorayski.

Marszałek poddaje kolejno obie poprawki p. Żardeckiego pod poparcie.

Izba popiera obie poprawki przez p. Żardeckiego wniesione.

Sprawozdawca odczytuje punkt 1 wniosku komisji.

Izba uchwała punkt 1 wniosku komisji bez rozprawy zgodnie z tym wnioskiem.

Następnie uchwała Izba poprawkę wniesioną przez p. Żardeckiego do punktu 1 wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta punkt 2 wniosku komisji.

Izba, po przemówieniu sprawozdawcy, w głosowaniu odrzuca poprawkę wniesioną do tego punktu wniosku komisji przez p. Żardeckiego, a uchwała punkt ten zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta punkt 3 wniosku komisji.

Izba bez rozprawy uchwała punkt 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie pokrycia kosztów budowy nowego kanału szpitala powszechnego w Tarnowie.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Połowa kosztów budowy kanału szpitala w Tarnowie ma być pokrytą z funduszków szpitala powszechnego w Tarnowie.

2. W tym celu Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania w budżet szpitala powszechnego w Tarnowie, począwszy od r. 1893, kwoty 510 zł. rocznie aż do zupełnego umorzenia kwoty 2.041 zł. 7 ct.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba uchwała oddzielnie każdy z punktów wniosku komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie

utworzenia drugiej etatowej posady akuszerki przy krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie.

Sprawozdawca p. Goldman, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. W ustanowionym przez Sejm etacie posad krajowego szpitala powszechnego we Lwowie ustęp Bb) dla zakładu położnic ma obecnie brzmieć:

1. profesor szkoły akuszerek jako prymaryusz;

2. sekundaryusz;

3. akuszerka pierwsza;

4. akuszerka druga.

II. W etacie płac po punkcie V. ma być zaprowadzoną następująca zmiana:

8. akuszerka pierwsza:

a) płaca 400 zł.,

b) pomieszkanie w zakładzie z opałem.

c) dodatki pięcioletnie po 40 zł.

9. akuszerka druga:

a) płaca 300 zł.

b) pomieszkanie w zakładzie z opałem,

c) dodatki pięcioletnie po 40 zł.

III. Płaca akuszerki drugiej ma być wstawioną do rubr. I. budżetu szpitala lwowskiego zacząwszy od r. 1893.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie całego wniosku komisji *en bloc*.

Izba zgodnie z tym wnioskiem uchwała głosować *en bloc* i następnie w głosowaniu uchwała cały wniosek komisji *en bloc*.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o prośbie gminy Utoropy, pow. kossowskiego, o ponowne zaprowadzenie tam produkcji soli warzonki.

Sprawozdawca p. Merunowicz czyta sprawozdanie komisji zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Utoropy w powiecie kossowskim L. s. 103 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dokładnego zbadania istoty podniesionych w niej zażaleń, a ewentualnie do przedsięwzięcia w drodze właściwej starań o

skuteczne zaradzenie szkodom, jakie ponoszą gospodarze tamtejsi wskutek zepsucia wody przez nadmierne przesycenie jej solą z zaniechanych szybów, lub o odpowiednie wynagrodzenie im ponoszonej szkody.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z wnioskiem powyższym komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi mieszkańców okolicy Barszczowic o wyjednanie zatrzymywania pociągów pospiesznych na tej stacyi.

Sprawozdawca p. Merunowicz czyta sprawozdanie komisji zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L s. 57 mieszkańców okolicy Barszczowic o wyjednanie zatrzymywania pociągów pospiesznych na tej stacyi odsyła się do Wydziału krajowego do poparcia życzenia petentów.

Podczas czytania niniejszego sprawozdania oddaje J.O. Marszałek przewodnictwo zastępcy swemu J.E. X. Metropolicie Sembratowiczowi.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z wnioskiem komisji petycyjnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o funduszu pożyczkowym dla gmin na budowę szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Włodzimierz Kozłowski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy powziąć następujące uchwały:

I.

Począwszy od dnia 1. stycznia 1893 ustanawia się fundusz pożyczkowy na budowę szkół ludowych, z którego udzielane będą gminom wiejskim zasiłki zwrotne na budowę nowych, albo też na przebudowanie dawnych budynków szkolnych.

Fundusz ten będzie pozostawał pod zarządem Rady szkolnej krajowej, która udzielać będzie Wydziałowi krajowemu po upływie każdego roku zamknięcia rachunków tego funduszu.

Czas trwania tego funduszu ustanawia się na lat 20, od 1. stycznia 1892 do 31. grudnia 1912.

Bliższe określenie zasad i sposobu rozdawnictwa zasiłków i warunków ich zwrotu pozostawia się Radzie szkolnej krajowej w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Do majątku funduszu pożyczkowego wpłyną oprócz uchwalonej dla niego równocześnie jednorazowej dotacyi wszystkie kwoty, które z tytułu zwrotu udzielanych z niego zasiłków uiszczane będą.

Po rozwiązaniu funduszu pożyczkowego, t. j. z dniem 1. stycznia 1913 przechodzi cały jego majątek na własność krajowego funduszu szkolnego.

II.

Z majątku zarodowego krajowego funduszu szkolnego wydziela się z dniem 1. stycznia 1893 wszystkie należące do jego składu efekta, a mianowicie: 6% listy zastawne Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w imiennej wartości 6.000 zł; 4% listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego w imiennej wartości 600 zł; 4½% listy zastawne tegoż Towarzystwa w imiennej wartości 83.800 zł.; listy 4½% zastawne galicyjskiego Banku krajowego w imiennej wartości 11.900 zł.; 4½% obligacye galicyjskiej pożyczki krajowej z roku 1883 w imiennej wartości 40.600 zł.; także obligacye z r. 1884 w imiennej wartości 71.100 zł.; także obligacye z r. 1888 w imiennej wartości 600 zł.; 4% książeczkę Banku krajowego na 181 zł. 5 ct. i 9 500 zł. wynoszącą dnia 1. grudnia 1892 płatną ratę kapitału pożyczonego funduszowi krajowemu, razem przeto efekta w łącznej imiennej wartości 224.281 zł. 5 ct., a względnie efekta, któreby w miejsce tych efektów przed dniem 1. stycznia 1893 zakupione zostały, przeznacza się na uposażenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół.

III.

Kraj zobowiązuje się spłacać funduszowi szkolnemu krajowemu począwszy od 1. stycznia 1893 do 31. grudnia 1912 corocznie taką kwotę, jaką wydzielone z majątku zarodowego tegoż funduszu na rzecz funduszu pożyczkowego na

budowę szkół efekta w chwili ich wydzielenia corocznie tytułem odsetek przynosiły.

Kraj poręcza, iż z rozwiązaniem funduszu pożyczkowego na budowę szkół w dniu 1. stycznia 1903 zostaną z funduszu pożyczkowego, a o ileby tenże nie wystarczał z funduszu krajowego, zwrócone funduszowi szkolnemu krajowemu na rzecz jego majątku zarodowego takie same efekta, jakie z niego na rzecz funduszu pożyczkowego wydzielone zostały, albo ich wartość w gotówce wedle kursu z dnia wydzielenia.

IV.

Komisya wnosi pod rubr. XIV. poz. 176 a funduszu krajowego wstawić:

Odsetki funduszu pożyczkowego na budowę szkół 10.178 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego wniosku komisji *en bloc*.

Izba zgodnie z tym wnioskiem uchwała głosować *en bloc*, po czem przyjmuje cały wniosek komisji *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Trzecieckiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały powyższy wniosek komisji w trzecim czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowym funduszu szkolnym emerytalnym na rok 1893.

Sprawozdawca p. Włodzimierz Kozłowski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisji budżetowej, które brzmią:

Wysoki Sejm uchwalić raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej wydatki i dochody krajowego szkolnego funduszu emerytalnego, jak następuje:

W y d a t k i.

Rubr. I. poz. 1. Emerytury czasowe	7.700 zł.
Rubr. II. poz. 2. Emerytury dożywotnie	126.700 „
Rubr. III. poz. 3. Pensye dla wdów po nauczycielach	48.900 „

Rubr. IV. poz. 4. Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	15.900 zł.
Rubr. V. poz. 5. Odprawy i kwartały pozgonne	7.850 „
Rubr. VI. poz. 6. Zwroty uiszczonych wkładek	1.220 „
Rubr. VII. poz. 7. Zwroty z interkalaryów	— „
Rubr. VIII. poz. 8. Koszta zarządu	50 „
Rubr. IX. poz. 9. Rozmaite wydatki	— „
Suma wydatków	208.320 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1—4. Odsetki od efektów	1.461 zł.
Rubr. II. poz. 5. Datek stały z krajowego funduszu szkolnego	12.800 „
Rubr. III. poz. 6. Zapisy i darowizny	— „
Rubr. IV. poz. 7. Interkalarya od opróżnionych posad	11.983 „
Rubr. V. poz. 8. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	46.279 „
Rubr. VI. poz. 9. Wkładki 2% za czas służby przedetatowej	10.472 „
Rubr. VII. poz. 10. Rozmaite przychody	— „
Rubr. VIII. poz. 11. Dochód ze spieniężenia reszty efektów, będących własnością funduszu obrotowego	— „
Suma dochodów	82.995 zł.

Komisya wnosi: wstawić niedobór do pokrycia pod rubr. VII. poz. 53 wydatków budżetu funduszu krajowego w kwocie 125.325 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego budżetu funduszu emerytalnego *en bloc*.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem głosować *en bloc*.

Następnie przyjmuje Izba w głosowaniu cały budżet krajowego funduszu szkolnego emerytalnego (wydatki i dochody) *en bloc* i uchwała wstawić niedobór tegoż funduszu w kwocie

125.325 zł. pod rubr. VII. poz. 53 wydatków funduszu krajowego na r. 1893.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o szkołach rolniczych, szkole gorzelniczej, gorzelnii, folwarku i torfiarni w Dublanach.

Sprawozdawca p. Ludwik Wodzicki, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o szkołach, folwarku, gorzelnii i torfiarni w Dublanach.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na budowę internatu w wyższej szkole rolniczej w Dublanach dalszy kredyt w wysokości 10.000 zł.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do eksploataowania także w r. 1893 torfu na miejscową potrzebę w własnym zarządzie.

IV. P. Piotrowi Manasterskiemu, adiunktowi wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, nadaje Sejm ad personam charakter stałego urzędnika krajowego.

V. Sejm przyznaje wdowie po ogrodniku dublańskim, s. p. Mieczysławie Kasprzyckim, dożywotni zasiłek w rocznej kwocie 150 zł.

Przemawia p. Franciszek Jędrzejowicz.

Przemawia członek Wydziału krajowego, p. Wereszczyński.

Po przemówieniu sprawozdawcy przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie wniosków komisji *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwała głosować *en bloc*, po czym w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji *en bloc*.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliiminarzu na rok 1893:

a) szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie;

b) wyższej szkoły rolniczej, szkoły parobków, kursu gorzelnianego, gorzelnii i folwarku w Dublanach;

c) średniej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie;

d) szkół niższych rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach;

e) szkoły ogrodniczej w Tarnowie;

f) szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta:

Budżet szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli

Poz. 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, a) płaca 2.000 zł., b) dodatek aktywalny 360 zł., razem 2.360 zł.

Poz. 2. Profesor fachowy, drugi, a) płaca 1.300 zł., b) dodatek aktywalny 240 zł., c) trzy dodatki pięcioletnie 600 zł., razem 2.140 „

Poz. 3. Profesor fachowy, trzeci, a) płaca 1.000 zł., b) dodatek aktywalny 240 zł., c) dodatek pięcioletni 137 zł., razem 1.377 „

Poz. 4. Dwóch nauczycieli-adjunktów do nauk podstawowych i zawodowych, płace po 800 zł. i dodatki aktywne po 160 zł., razem 1.920 „

Poz. 5. Docenci (nauczyciele-pomoenicy): a) języka polskiego i niemieckiego 480 zł., b) geografii fizycznej i politycznej 240 zł., c) fizyki eksperymentalnej 300 zł., d) chemii ogólnej 300 zł., e) chemii technologicznej 300 zł., f) geometrii wykreślnej 300 zł., g) mechaniki zastosowanej 250 zł., h) ekonomii społecznej i zastosowanej do leśnictwa 200 zł., i) ustaw ogólnych i leśnych 200 zł., k) encyklopedyi rolniczej 300 zł., razem 2.870 „

Suma rubryki I. 10 667 zł.

Rubr. II. Koszta administracji.

Poz. 6. Druki, inseraty, portorya i inne wydatki kancelaryjne 250 zł.

Poz. 7. Podatki 20 „

Poz. 8. Ubezpieczenie budynków i zbiorów 60 „

Poz. 9. Opał i oświetlenie 400 „

Poz. 10. Utrzymanie budynków	150 zł.
Poz. 11. Wewnętrzne urządzenie: a) utrzymanie 50 zł., b) uzupełnienie, w wydatkach nadzwyczajnych, 300 zł., razem	350 „
Poz. 12. a) Dozorca domu i pomocnik dozorca	540 „
Poz. 12. b) Dozorca ogrodu na Szumanówce	— „
Suma rubryki II	1.770 zł.

Rubr. III. Środki naukowe.

Poz. 13. Biblioteka i czytelnia	300 zł.
Poz. 14. Laboratoria: a) chemii ogólnej i technologicznej 90 zł., b) botaniczno-fizyologiczne 60 zł., razem	150 „
Poz. 15. Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń: a) do geografii fizycznej i politycznej 10 zł., b) do fizyki, w wydatkach zwyczajnych 20 zł., w nadzwyczajnych 50 zł. (razem 70 zł.); c) do meteorologii i klimatologii 20 zł., d) do geometrii wykreślnej i mechaniki 50 zł., e) do inżynierii leśnej w wydatkach zwyczajnych 50 zł. i w nadzwyczajnych 350 zł. (razem 400 zł.), f) do botaniki, fizjologii, geognozyi i mineralogii 60 zł., g) do zoologii 20 zł., h) do technologii chemicznej 50 zł., i) do leśnictwa w ogóle, w wydatkach zwyczajnych 150 zł., w nadzwyczajnych 250 zł. (razem 400 zł)	1.080 „
Poz. 16. Wycieczki naukowe z uczniami	800 „
Poz. 17. Utrzymanie ogrodu przy szkole	150 „
Suma rubryki III.	2.480 zł.

Rubr. IV. Spłata pożyczki.

Poz. 18. Bankowi krajowemu we Lwowie, spłata kapitału i odsetek	400 zł.
Suma wydatków	15.317 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1. Zasiłek z c. k. Skarbu Państwa	6.000 zł.
Rubr. II. poz. 2. Opłaty od uczniów: a) wpisowe od 15 nowych	

po 2 zł. — 30 zł., b) czesne od 30 po 10 zł., ogółem 300 zł., razem	330 zł.
Suma dochodów	6.330 zł.
W porównaniu z wydatkami	15.317 „
okazuje się niedobór	8.987 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego, przez sprawozdawcę odczytanego, preliminarza budżetu szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na rok 1893, *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwala głosowanie *en bloc*, a następnie przyjmuje w głosowaniu *en bloc* ogólną sumę wydatków w kwocie 15.317 zł., ogólną sumę dochodów w kwocie 6.330 zł., wreszcie przyjmuje niedobór w sumie 8.987 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu wyższej szkoły rolniczej, szkoły parobków, kursu gorzelnianego i folwarku w Dublanach na rok 1893.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wniosek komisji, jak następuje:

Budżet wyższej szkoły rolniczej w Dublanach na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace profesorów i docentów.	
Poz. 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca	2.360 zł.
Poz. 2. Pięciu profesorów fachowych, płaca po 1.440 zł., dodatki pięcioletnie dla dwóch po 600 zł., dla jednego 442 zł., dodatek osobisty dla jednego 800 zł., razem	9.642 „
Poz. 3. Pełniący obowiązki profesora administracyi, płaca	1.440 „
Poz. 4. Jeden adjunkt, płaca 800 zł., dodatek osobisty 400 zł.	1.200 „
Poz. 5. Asystent a zarazem docent zoologii, płaca 600 zł., remuneracye 540 zł.	1.140 „
Poz. 6. Dwóch asystentów, płaca po 600 zł.	1.200 „

Poz. 7. Docent ekonomii	1.080 zł.
Poz. 8. Docent fizyki	800 „
Poz. 9. Docent hodowli	600 „
Poz. 10. Docent weterynaryi	480 „
Poz. 11. Docent leśnictwa	240 „
Poz. 12. Docent ustaw rolnych	360 „
Poz. 13. Docent ogrodnictwa	200 „
Poz. 14. Docent melioracyi	240 „
Poz. 15. Docent fizyologii zwierząt domowych	540 „
Poz. 16. Docent historii i literatury polskiej	600 „
Poz. 17. Docent hodowli ryb i gospodarstwa stawowego	200 „
Suma rubryki I.	22.322 zł.

Rubr. II. Inne płace.

Poz. 18. Lekarz zakładowy	400 zł.
Poz. 19. Dr. Skałkowski Władysław, emerytowany lekarz zakładowy	200 „
Poz. 20. Berta Auowa, wdowa po profesorze, dożywocie	300 „
Poz. 21. Aleksandra Kahane, wdowa po profesorze, dożywocie	600 „
Poz. 22. Kapelan	300 „
Poz. 23. Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca 600 zł. i pierwsze pięciolecie 50 zł.	650 „
Poz. 24. Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku, dar z łaski jednorazowy	150 „
Poz. 25. Pisarz dyrekcji	540 „
Poz. 26. Remuneracya dla pomocnika w bibliotece	100 „
Suma rubryki II.	3.240 zł.

Rubr. III. Zaslugi.

Poz. 27. Sługa szkolny, oraz ubranie dla tegoż	330 zł
Poz. 28. Dwóch stróżów domowych	372 „
Poz. 29. Preparator i służa w laboratoryum	1.440 „
Poz. 30. Pasiecznik i dozorca pola doświadczalnego	180 „
Poz. 31. Remuneracya dla służby (do rozporządzalności dyrekcji)	50 „
Poz. 32. Mudryk Wiktoryja, wdowa po dozorecy	50 „

Poz. 33. Macherowa. Marya, wdowa po dozorecy	50 zł.
Suma rubryki III.	2.472 zł.

Rubr. IV. Koszta administracyi.

Poz. 34. Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne 100 zł., b) druki i inseraty 100 zł., c) portorya i posyłki 100 zł., d) koszta podróży dyrekcji 200 zł., razem	500 zł.
Poz. 35. Opał	1.050 „
Poz. 36. Oświetlenie	300 „
Poz. 37. a) Utrzymanie budynków i ogrodzeń (w zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatkach)	1.900 „
b) Na budowę domu dla profesorów (w zamian niezrealizowanych w r. 1891 obligów propinacyjnych) w wydatkach nadzwyczajnych	— „
Poz. 38. Na restauracyę kaplicy wewnątrz i na jej urządzenie	— „
Poz. 39. Na utrzymanie dziecińców i ścieżek	100 „
Poz. 40. Ubezpieczenie budynków	400 „
Poz. 41. Najem pomieszkań: a) dla kasyera 180 zł., b) dla dwóch asystentów 192 zł., c) dla służi szkolnego 40 zł., razem	412 „
Poz. 42. Płaca kominiarza	100 „
Poz. 43. Sprzęty i ruchomości: a) utrzymanie 120 zł., b) uzupełnienie nowych (wydatek nadzwyczajny) 70 zł., razem	190 „
Poz. 44. Koszta przewozu prelegentów	1.400 „
Poz. 45. Koszta lustracyi zakładu	100 „
Poz. 46. Koszta nabożeństwa	50 „
Poz. 47. Apteka i rozmaite inne	100 „
Poz. 48. Datek na urządzenie telegrafu do Dublin (wydatek nadzwyczajny)	200 „
Suma rubryki IV.	6.802 zł.

Rubr. V. Potrzeby naukowe.

Poz. 49. Eksperymenta przy wykładach: a) dla profesora rolnictwa 50 zł., b) dla profesora hodowli zwierząt 50 zł., c) dla profesora anatomii i fizyologii 25 zł., d) dla profesora weterynaryi 25 zł., e) dla profesora	
---	--

botaniki 50 zł., *f*) dla profesora chemii rolniczej 50 zł., *g*) dla profesora chemii zwierząt 20 zł., *h*) dla profesora fizyki 40 zł., *i*) dla profesora miernictwa 15 zł., razem 325 zł.

Poz. 50. Zbiory i muzea, utrzymanie i uzupełnienie: *a*) zbioru rolniczego 50 zł., *b*) zbioru hodowlanego 60 zł., *c*) zbioru fizykalnego 150 zł., *d*) zbioru botanicznego 75 zł., *e*) zbioru zoologicznego 150 zł., *f*) zbioru mechanicznego 300 zł., *g*) zbioru mineralogicznego 40 zł., *h*) zbioru technologicznego 60 zł., *i*) zbioru okazów leśnych 10 zł., *k*) zbioru okazów ogrodniczych 10 zł., *l*) zbioru okazów weterynaryjnych 25 zł., *m*) zbioru instrumentów mierniczych 10 zł., *n*) zbioru modeli do budownictwa 50 zł., *o*) zbioru okazów do geografii fizycznej 10 zł., *p*) zbioru okazów melioracyjnych 10 zł., razem 1.010 „

Poz. 51. Laboratoria: *a*) laboratorium rolnicze 225 zł., *α*) na bibliotekę podręczną 60 zł. (razem 285 zł.), *b*) laboratorium chemiczne 600 zł., *β*) na bibliotekę podręczną 60 zł. (razem 660 zł.), *c*) laboratorium roślinno-fizjologiczne 250 zł., *γ*) na bibliotekę podręczną 60 zł. (razem 310 zł.), *d*) laboratorium zootomiczne 200 zł., *δ*) na bibliotekę podręczną 60 zł. (razem 260 zł.). Ogółem poz. 51 1.515 „

Poz. 52. Biblioteka i czytelnia: *a*) na przykupno dzieł 500 zł., *b*) na oprawę książek 50 zł., *c*) na czasopi ma 450 zł., razem 1.000 „

Poz. 53. Utrzymanie pola doświadczalnego 350 „

Poz. 54. Wycieczki naukowe z uczniami 600 „

Poz. 55. Utrzymanie pasieki 30 „

Poz. 56. Ogród: *a*) płaca ogrodnika 600 zł., *b*) utrzymanie ogrodu 450 zł., *c*) rekonstrukcja cieplarni i zakupno narzędzi (wydatek nadzwyczajny) 100 zł., *d*) druk katalogu 25 zł., razem 1.175 „

Poz. 57. Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty ponoszone wskutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły 1.000 zł.
Suma rubryki V. 7.005 zł.

Rubr. VI. Podatki i opłaty.

Poz. 58. Podatek gruntowy i domowy 66 zł.

Poz. 59. Odsetki od pożyczki hipotecznej w kapitale 24.500 zł., na budowę gorzelni 1.103 „

Suma rubryki VI. 1.169 zł.

Rubr. VII. Budowa internatu

Poz. 60. Na budowę internatu w myśl uchwały sejmowej powziętej już na dzisiejszem posiedzeniu 10.000 zł.

Suma rubryki VII. 10.000 zł.

Suma wydatków 53.010 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa 7.500 zł.

Rubr. II. poz. 2. Subwencya z funduszu kultury krajowej 3.433 „

Rubr. III. Opłaty od uczniów:

Poz. 3. Wpisowe od 50 uczniów po 5 zł. 250 „

Poz. 4. Czesne od 50 uczniów po 100 zł. 5.000 „

Poz. 5. Opłaty za ćwiczenie w laboratoryach 200 „

Poz. 6. Od 50 uczniów po 4 zł. na bibliotekę 200 „

Poz. 7. Na usługę 300 „

Rubr. IV. poz. 8. Dochód z pasieki 230 „

Rubr. V. poz. 9. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu 250 „

Rubr. VI. poz. 10. Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego (od kapitału 2.000 zł.) 100 „

Suma dochodów 17.463 zł.

W porównaniu z wydatkami 53.010 „

okazuje się niedobór 35.547 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Trzecieski wnosi przyjęcie całego przez sprawozdawcę odczytanego preliminarza budżetu wyższej szkoły rolniczej w Dublanach *en bloc*.

Izba uchwała głosować *en bloc*, a potem przyjmuje w oddzielnem głosowaniu cały budżet wyższej szkoły rolniczej dublańskiej na r. 1893 *en bloc*, uchwalając wydatki w ogólnej kwocie 53.010 zł., dochody w sumie 17.463 zł. i przyjmując niedobór w kwocie 35.547 zł., który ma być pokrytym z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Budżet szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. I. a) Nauczyciel fachowy . — zł.

b) Zastępstwo nauczyciela (wydatek nadzwyczajny) 1.375 „

Poz. 2. Dwóch nauczycieli pomocniczych, płaca 800 zł. i 500 zł., dodatek osobisty dla jednego 200 zł. i dodatek pięcioletni dla jednego 100 zł. 1.600 „

Poz. 3. Docent weterynaryi . 150 „

Poz. 4. Katecheta 200 „

Poz. 5. Instruktor robót ręcznych 540 „

Suma rubryki I. . . 3.865 zł.

Rubr. II. Koszta administracyjne.

Poz. 6. Zarząd: a) remuneracya dyrektora 400 zł., b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 100 zł., razem 500 zł.

Poz. 7. Opał i oświetlenie . 240 „

Poz. 8. a) utrzymanie budynku szkolnego i ruchomości, ubezpieczenie i kominiarz 300 zł., tudzież wydatek nadzwyczajny 400 zł., razem . . . 700 „

Poz. 9. Koszta nabożeństwa obrządku grecko-katolickiego . . 300 „

Suma rubryki II. . . 1.740 zł.

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 10. Stołowanie 36 uczniów po 144 zł. 5.184 zł.

Poz. 11. Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 60 zł. 2.160 zł.
Suma rubryki III. . . 7.344 zł.

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

Poz. 12. Zaprzęgi do demonstracyi 80 zł.

Poz. 13. Przybory do pisania i nauki uczniów 120 „

Poz. 14. Przykupno zwierząt do sekcyi 30 „

Poz. 15. Przykupno modeli, machin i narzędzi 200 „

Suma rubryki IV. . . 430 zł.

Rubr. V. poz. 16. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . . 40 zł.

Suma wydatków . 13.419 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa 1.500 zł.

Rubr. II. Opłaty i datki.

Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów 480 zł.

Poz. 3. Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych . 360 „

Suma rubryki II. . . 840 zł.

Rubr. III. poz. 4. Zarobek 36 uczniów po 18 zł. 648 zł.

Suma dochodów . . 2.988 zł.

W porównaniu z wydatkami . 13.419 „

okazuje się niedobór 10 431 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, Izba więc przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Trzecieski wnosi przyjęcie całego, przez sprawozdawcę odczytanego preliminarza budżetu krajowej szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach na rok 1893, *en bloc*.

Izba uchwała głosować nad wspomnianym przedmiotem *en bloc*. W oddzielnem głosowaniu przyjmuje Izba budżet krajowej szkoły parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach na rok 1893 *en bloc*, uchwalając wydatki w łącznej kwocie 13.419 zł., dochody w łącznej kwocie 2.988 zł., a niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie 10.431 zł.

Sprawozdawca czyta :

Budżet Folwarku w Dublinach
na r. 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.	
Poz. 1. Płace i zasługi wraz z wynagrodzeniem administratora i częścią płacy kasyera 200 zł.	1.800 zł.
Poz. 2. Najem robotnika	3.500 „
Poz. 3. Dokupno i zmiana nasienia	300 „
Poz. 4. Dokupno nawozów dopełniających	400 „
Poz. 5. Dokupno karmy (owsa, makuchów, kielków i t. d.)	2.000 „
Poz. 6. Zastąpienie zużytych koni i uprząży, oraz powiększenie stanu koni	400 „
Poz. 7. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	150 „
Poz. 8. Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	350 „
Poz. 9. Utrzymanie rowów i dróg	50 „
Poz. 10. Melioracye łąk (wydatek nadzwyczajny)	400 „
Poz. 11. Drenowanie pól (wydatek nadzwyczajny)	300 „
Poz. 12. Zabezpieczenie od pożaru i zarazy	300 „
Poz. 13. Kuchnia folwarczna	200 „
Poz. 14. Koszta kancelaryjne	25 „
Poz. 15. Światło i smarowidło	50 „
Poz. 16. Kultura lasu i plantacye nieużytków	50 „
Poz. 17. Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku	100 „
Suma rubryki I.	10.375 zł.
Rubr. II. poz. 18. Cegielnia	500 „
Rubr. III. Podatki i opłaty.	
Poz. 19. Podatek gruntowy i domowy	582 „
Poz. 20. Należytość od przeniesienia własności folwarku, dziewiąta rata	268 „
Suma rubryki III.	850 zł.

Rubr. IV. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych.

Poz. 21. Bankowi krajowemu we Lwowie: umorzenie pożyczki 16.500 zł.
1. i 2. rata kapitału wraz z odsetkami 825 zł.

Poz. 22. Renta c. k. galic. Towarzystwu gospodarskiemu 1.600 „
Suma rubryki IV. 2.425 „

Rubr. V. poz. 23. Rozmaite nieprzewidziane 50 „
Suma wydatków 14.200 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. Dochody z gospodarstwa.

Po 1. a) Ze sprzedaży ziemio-
płodów 8.300 zł. b) Za owies i siano
dostarczone szkołom 600 zł., razem 8.900 zł.

Poz. 2. Z wynajętych łąk 1.000 „

Poz. 3. Ze sprzedaży płodów
zwierzęcych: a) Krowiarnia: a) mleko
4.000 zł. β) przychowek 400 zł. γ) braki
i opasy 600 zł. razem 5.000 „

b) Nierogaczna 120 „

c) Owce 60 „

d) Ryczałt od szkół rolniczych za
straty, wynikające z zastosowania in-
wentarza do potrzeb szkół. 1.000 „

Poz. 4. Z lasu i stawów 280 „

Suma rubryki I. 16.360 zł.

Rubr. II. poz. 5. Z cegielni 600 „

Rubr. III. Z dzierżaw.

Poz. 6. Z obligów propinacyjnych 230 „

Poz. 7. Czynnosc z karczmy i do-
danych gruntów 150 „

Poz. 8. Z polowania 25 „

Suma rubryki III. 405 zł.

Rubr. IV. poz. 9. Rozmaite nie-
przewidziane 50 „

Suma dochodów 17.415 zł.

W porównaniu z wydatkami 14.200 „

Okazuje się nadwyżka dochodów 3.215 „

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera,
Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego, przez Sprawozdawcę odczytanego, preliminarza budżetu folwarku w Dublanach na r. 1893 *en bloc*.

Izba uchwała głosować nad wymienionym przedmiotem *en bloc*.

Następnie przyjmuje Izba w głosowaniu cały powyższy preliminarz *en bloc*, uchwalając sumę wydatków w kwocie 14.200 zł. sumę dochodów w kwocie 17.415 zł. i nadwyżkę dochodów, która ma być wstawioną do budżetu funduszu krajowego na r. 1893, w kwocie 3 215 zł.

Następuje :

Budżet szkoły gorzelniczej w Dublanach na rok 1893.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta :

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Kierownik szkoły, razem kierownik gorzelni zakładowej 600 zł.

Poz. 2. Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni 1.000 „

Poz. 3. Docenci :

a) matematyki i rysunków 150 „

b) fizyki 100 „

c) chemii 150 „

d) gorzelnictwa 450 „

e) nauki o kotłach i maszynach 150 „

f) nauki o opodatkowaniu gorzelni 150 „

g) administracyi i rachunkowości 60 „

Suma rubr. I. 2.810 zł.

Rubr. II. Koszta administracyi.

Poz. 4. Druki, inseraty, portorya 30 zł.

Poz. 5. Koszta przewozu prelegentów 60 „

Suma rubr. II. 90 zł.

Rubr. III. Potrzeby naukowe.

Poz. 6. Szkoła rolniczej w Dublanach za użycie laboratorium 80 „

Poz. 7. Przyrządy gorzelnicze laboratoryjne 50 „

Suma rubr. III. 130 zł.

Rubr. IV. poz. 7. Zapomogi dla uczniów 300 zł.

Rubr. V. poz. 8. Rozmaite drobne 20 „

Suma wydatków 3.350 zł.

Przemawia p. Stanisław hr. Stadnicki i wnosi następujące poprawki :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

W rubrykę III. wydatków wstawia się zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego: „pozycyę 8) Książki i czasopisma 60 zł.” i „pozycyę 9) Wycieczki profesorów z uczniami 150 zł.”

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Izba popiera poprawki p. Stan. Stadnickiego.

Przemawia JE. p. Ludwik hr. Wodzicki.

Przemawia Sprawozdawca.

Izba w głosowaniu uchwała oddzielnie rubr. I, II, III, IV i V wydatków zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie uchwała też wniosek p. Stanisława hr. Stadnickiego uchwała zatem w rubryce III wydatków sumę w kwocie 340 zł. a ogólną sumę wydatków w kwocie 3.560 zł.

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu państwa 1.500 zł.

Rubr. II. poz. 2. Opłaty od uczniów 300 „

Suma dochodów 1.800 zł.

W porównaniu z wydatkiem 3.560 „

Okazuje się niedobór 1.760 „

Izba w głosowaniu uchwała rubr. I. i II. dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje niedobór w sumie 1.760 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

*Budżet gorzelnii w Dublinach
na r. 1893.*

W y d a t k i.

Poz. 1. Maszynista . . .	400 zł. — ct.
Poz. 2. 5 robotników po 12 zł. miesięcznie . . .	360 „ — „
Poz. 3. Opał 12 cm. torfu po 60 ct. dziennie 180 zł. .	1.296 „ — „
Poz. 4. 3.420 mc. kartofli po 1 zł. 20 ct. (chociaż tylko powinno wyjść 3.000) . . .	4 104 „ — „
Poz. 5. 4% zboża 13.680 kg.	820 „ 80 „
Poz. 6. Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	180 „ — „
Poz. 7. Monter, drobne na- prawy	300 „ — „
Poz. 8. Na utrzymanie bu- dynku i dziedzińca	100 „ — „
Suma wydatków	7.560 zł. 80 ct.

D o c h o d y.

Poz. 1. Za 360 hl. spirytusu po 12 zł.	4.320 zł. — ct.
Poz. 2 Bonifikacja po 5 zł. od hl.	1.800 „ — „
Poz. 3. Za 6.764 hl. brahy po 7 ct. (jako dla własnego fol- warku połowa ceny wartości) .	473 „ 48 „
Suma dochodów	6.593 zł. 48 ct.
przeto okazuje się niedobór . .	967 „ 32 „

który Komisya w okragłej cyfrze 1.000 zł. do budżetu wstawia i Wysokiemu Sejmowi do uchwały zaleca.

W rozprawie ogólnej nikt nie zabiera głosu, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego powyższego preliminarza gorzelnii *en bloc*.

Izba uchwała głosować nad tym przedmiotem *en bloc*, po czem przyjmuje powyższy preliminarz *en bloc*, uchwalając sumę wydatków w kwocie 7.560 zł. 80 ct., ogół dochodów w kwocie 6.593 zł. i 48 ct. i uchwalając zgodnie z wnioskiem komisji niedobór po pokrycia z funduszu krajowego w kwocie 1.000 zł. w. a.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu średniej szkoły rolniczej w Czernichowie na rok 1893.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje pojedyncze rubryki wydatków i dochodów w brzmieniu następującem:

*Budżet średniej szkoły rolniczej w Czernichowie
na rok 1893.*

W y d a t k i.

Rub. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca 1.700 zł., dodatek aktywalny 360 zł., dodatek osobisty 500 zł. 2 560 zł.

Poz. 2. 5 nauczycieli fachowych do nauk zawodowych: płaca dla trzech po 1.300 zł., dla 2 po 1.100 zł., dodatki aktywalne dla jednego 240 zł., dla czterech po 140 zł., dodatki pięcioletnie dla 3 po 200 zł. 7 500 „

Poz. 3. 2 profesorów fachowych do nauk zasadniczych: płaca po 1.100 zł., dodatki aktywalne po 140 zł., dodatki pięcioletnie dla jednego 400 zł. dla drugiego (od 7. listopada 1893 rocznych 200 zł.) 30 zł., oraz dla jednego remuneracja za dodatkową pracę w laboratorium 240 zł. 3 150 „

Poz. 4. Nauczyciel do nauk ogólnie kształcących 1 240 „

Poz. 5. Kapelan i katecheta (płaca 800 zł., wikt, opał i światło 250 zł.) 1 050 „

Poz. 6. Docent weterynaryi i anatomii z fizyologią zwierząt 800 „

Poz. 7. Docent leśnictwa 400 „

Poz. 8. Docent sadownictwa i warzywnictwa oraz chmielarstwa i uprawy wikli 100 „

Poz. 9. Instruktor do robót praktycznych 100 „

Poz. 10. Prefekt internatu i nauczyciel gimnastyki (płaca 800 zł., wikt, opał i światło 250 zł.)	1.050 „
Suma rubryki I.	17.950 „

Rubr. II. Inne płace i zasługi.

Poz. 11. Kasyer, zarazem magazynier	800 zł.
Poz. 12. Pomoc kancel. Dyrekcji	500 zł.
Poz. 13. Służba zakładu:	
a) Sługa szkolny (płaca 150 zł., wikt 100 zł., ubranie 50 zł.)	300 „
b) Laborant chemii i fizyki:	
α) płaca 150 zł., wikt 100 zł.	250 „
β) najem pomieszkania dla laboranta, opał, światło, (wydatek nadzwyczajny)	80 „
c) Sługa przy muzeach (płaca 50 zł., wikt 100 zł.)	150 „
d) Stróż domowy (płaca 80 zł., wikt 100 zł.)	180 „
e) Stróż nocny i podwórzowy (płaca 100 zł. wikt 100 zł.)	200 „
Suma rubr. II.	2.460 zł.

Rubr. III. Poz. 14.

Koszta administracyjne.

Zarząd:

a) pomoc kancelaryjna dla Kuratorji szkoły	200 „
b) potrzeby kancelaryjne szkoły	100 „
c) druki i inseraty	100 „
d) portorya i przesyłki	100 „
e) koszta podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych	450 „
f) koszta przywozu docenta weterynaryi	200 „
Razem	1.150 zł.
Poz. 15. Opał	500 zł.
Poz. 16. Oświetlenie	340 „
Poz. 17. Utrzymanie budynków i ogrodzeń, w wydatkach zwyczajnych 800 zł., w nadzwyczajnych 1.000 zł., razem	1.800 zł.

Poz. 18. Zabezpieczenie budynków i zbiorów	200 „
Poz. 19. Najem pomieszkań dla funkcyonaryuszów szkoły	800 „
Poz. 20. Płaca kominiarza	100 „
Poz. 21. Sprzęty i ruchomości, w wydatkach zwyczajnych 100 zł., w nadzwyczajnych 100 zł., razem	200 „
Poz. 22. Koszta lustracyi zakładu	200 „
Poz. 23. „ nabożeństwa	120 „
Poz. 24. Lekarz (500 zł.) i apteka (100 zł.)	600 zł.
Poz. 25. Dowóz wody do zakładu do czasu wybudowania gmachu internatu i wodociągów	250 „
Poz. 26. Utrzymanie dziedzińców	150 „
Poz. 27. Rozmaite nieprzewidziane	50 „
Poz. 28. Na urządzenie linii telegraficznej z Krakowa do Czerniowiec (wydatek nadzwyczajny)	300 „
Suma rubr. III.	6.760 zł.

Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.

Poz. 29. Żywność (65 uczniów po 190 zł.)	12.350 zł.
Poz. 30. Opał do kuchni	400 „
Poz. 31. Służba internatu: a) krendsowy uczniów (płaca 130 zł., wikt 100 zł.) razem 230 zł., b) 3 chłopców do obsługi (płaca 50 zł., wikt 90 zł.) razem 420 zł.; łącznie	650 „
Poz. 32. Służba kuchenna	1.200 „
Poz. 33. Sprzęty: do sal sypialnych, infirmaryi i jadalni 100 zł., do kuchni i naczyńia stołowe: w wydatkach zwyczajnych 80 zł., w nadzwyczajnych 150 zł.	330 „
Poz. 34. Odzież (65 uczniów po 50 zł.)	3.250 „
Poz. 35. Pościel, w wydatkach zwyczajnych 150 zł., w nadzwyczajnych 100 zł., razem	250 „
Poz. 36. a) Pranie bielizny i pościeli	300 „
b) Sprawienie magli korbowej (wydatek nadzwyczajny)	200 „
Suma rubr. IV.	18.930 zł.

Rubr. V. Potrzeby naukowe.

Poz. 37. Eksperymenta przy wykładach: *a)* dla nauczyciela rolnictwa 20 zł., *b)* dla nauczyciela hodowli zwierząt 25 zł., *c)* dla nauczyciela zootomii 20 zł., *d)* dla nauczyciela weterynaryi 25 zł., *e)* dla nauczyciela botaniki 30 zł., *f)* dla nauczyciela fizyki 20 zł., *g)* dla nauczyciela miernictwa 25 zł., *h)* chemii ogólnej 50 zł., *i)* mleczarstwa 50 zł. — razem 265 zł.

Poz. 38. Zbiory i muzea: *a)* zbiór rolniczy 100 zł., *b)* zbiór hodowlany 100 zł., *c)* zbiór fizykalny 100 zł., *d)* zbiór geograficzny 50 zł., *e)* zbiór botaniczny 50 zł., *f)* zbiór zoologiczny 50 zł., *g)* zbiór zootomiczny 50 zł., *h)* zbiór mechaniczny 50 zł., *i)* zbiór mineralogiczny 20 zł., *k)* zbiór technologiczny 80 zł., *l)* zbiór okazów leśnych 30 zł., *m)* zbiór okazów weterynaryjnych 130 zł., *n)* zbiór narzędzi rolniczych 100 zł., *o)* zbiór przyrządów mierniczych 50 zł., *p)* zbiór modeli do budownictwa 50 zł., *r)* zbiór mleczarski 150 zł., *s)* stacya metereologiczna 20 zł. 1.180 „

Poz. 39. Laboratoria 700 „

Poz. 40. Biblioteka i czytelnia: *a)* przykupno dzieł 300 zł., *b)* oprawa książek 50 zł., *c)* czasopisma 100 zł. 450 „

Poz. 41. Ogród pomologiczny i warzywny: *a)* płaca ogrodnika (500 zł.) pięciolecie (50 zł.) 550 zł., *b)* pomocnik ogrodnika (płaca 150 zł., wikt 100 zł.), 250 zł., *c)* utrzymanie i uzupełnienie ogrodów 400 zł., *d)* sprawienie nowych okien do cieplarni 100 zł. 1.300 „

Poz. 42. Ogród botaniczny 100 „

Poz. 43. Utrzymanie pola doświadczalnego 350 „

Poz. 44. Wycieczki naukowe 300 „

Suma rubryki V. 4.645 „

Suma wydatków 50.745 zł.

D o c h o d y :

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu państwa 6000 zł.

Rubr. II. Opłaty od uczniów.

Poz. 2. Opłaty na utrzymanie od 65 uczniów po 290 zł. 18.850 zł.

Poz. 3 Czesne od 65 uczniów po 50 zł. 3.250 zł., po potrąceniu 1/4 części przez Wydział krajowy uwolnionych 2.450 „

Suma rubr. II. 21.300 zł.

Rubr. III. Inne dochody.

Poz. 4. Z gospodarstwa kuchennego i spiżarni 150 zł.

Poz. 5. Ze sprzedaży płodów z ogrodów 1.000 „

Poz. 6. Ze sprzedaży płodów z pola doświadczalnego 50 „

Suma rubr. III. 1.200 zł.

Suma dochodów: 28.500 „

W porównaniu z wydatkami 50.745 zł. okazuje się niedobór w kwocie 22.245 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego powyżej odczytanego budżetu krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie *en bloc*.

Izba uchwała głosować nad tym przedmiotem *en bloc*, poczem przyjmuje powyższy preliminarz krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie *en bloc*, uchwalając sumę wydatków w kwocie 50.745 zł., sumę dochodów w kwocie 28.500 zł. i niedobór w sumie 22.245 zł.

Następuje:}

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu folwarku w Czernichowie na rok 1893.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta:

W y d a t k i.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

Poz. 1. Płace i zasługi: *a)* ekonom (płaca, wikt, mieszkanie i opał)

500 zł. b) służba folwarczna (płaca i ordynarya) 1.170 zł. 1.670 zł.

Poz. 2. Najem robotnika: a) do gospodarstwa folwarcznego 600 zł. b) do chmielarni: α) dodatek zawiadującemu chmielarnią 50 zł., β) utrzymanie i roboty przy chmielarni 150 zł. 800 zł.

Poz. 3. Dokupno i zmiana nasienia 300 „

Poz. 4. Dokupno nawozów dopełniających, w wydatkach nadzwyczajnych 200 „

Poz. 5. Dokupno słomy i karmy 600 „

Poz. 6. Inwentarz użytkowy: a) dokupno lub zmiana koni 150 zł.; b) naprawa uprzęży 70 zł. 220 „

Poz. 7a) Utrzymanie budynków folwarcznych 100 „

Poz. 7 b.) Budowa nowej stodoły (wydatek nadzwyczajny) 2.500 „

Poz. 8. Naprawa narzędzi i sprzętów 100 „

Poz. 9. Dokupno maszyn i narzędzi 150 „

Poz. 10. Utrzymanie rowów 100 „

Poz. 11. Zabezpieczenie od pożaru i gradobicia 90 „

Poz. 12. Koszta kancelaryjne 20 „

Poz. 13. Światło i smarowidło 30 „

Suma rubryki I. 6.880 zł.

Rubr. II. Las i plantacya wikła.

Poz. 14. Służba, roboty i zalesienie, w wydatkach zwyczajnych 680 zł., w nadzwyczajnych 300 zł. razem 980 „

Poz. 15. Wikle i ogrodnik, utrzymanie i uzupełnienie plantacyi w wydatkach zwyczajnych 400 zł., w nadzwyczajnych 450 zł., razem 850 „

Suma rubryki II. 1.830 zł.

Rubr. III. poz. 16. Wydatki na piec wapienny 50 zł.

Rubr. IV. poz. 17. Wydatki na cegielnię 1.050 „

Rubr. V. Wydatki na przewóz.

Poz. 18. Naprawa dwóch łodzi ratunkowych 30 „

Poz. 19. Zakupno żelaznej liny (wydatek nadzwyczajny) 150 zł.

Suma rubr. V. 180 zł.

Rubr. VI. poz. 20. Utrzymanie brzegów Wisły 170 zł.

Poz. 20 a). Na zasypianie bagnisk w pobliżu zakładu (wydatek nadzwyczajny) 150 „

Suma rubryki VI. 320 zł.

Rubr. VII. Podatki i opłaty.

Poz. 21. Podatek gruntowy i domowy 275 „

Poz. 22. Podatek dochodowy z promu 32 „

Poz. 23. Podatek dochodowy i zarobkowy od palenia wapna 86 „

Poz. 24. Podatek dochodowy i zarobkowy od wyrobu cegły 12 „

Poz. 25. Opłata na utrzymanie dróg powiatowych, gminnych i własnych, w wydatkach zwyczajnych 75 zł. w nadzwyczajnych 50 zł., razem 125 „

Poz. 26. Opłata konk. na szkołę ludową i kościół w wydatkach zwyczajnych 50 zł., w nadzwyczajnych 50 zł., razem 100 „

Suma rubryki VII. 630 „

Rubr. VIII. poz. 27. Fundusz dyspozycyjny dla Dyrektora 200 zł.

Rubr. IX. poz. 28. Rozmaite nieprzewidziane , 50 zł.

Suma wydatków 11.190 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. Z gospodarstwa.

Poz. 1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni 1.000 zł.

Poz. 2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:	
a) krowiarnia	1.000 zł.
b) nierogacizna	1.500 „
c) owczarnia	100 „
	<u>2.600 „</u>
Poz. 3. Z wynajętych ról i pastwisk	500 „
Poz. 4. Czynn z kuźni	40 „
Poz. 5. Za nawóz stajenny do ogrodów	120 „
Poz. 6. Za wynajęte konie	500 „
	<u>Suma rubryki I. 4.760 zł.</u>

Rubr. II. Z lasu i wikła.

Poz. 7. Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	
	1.200 zł
Poz. 8. Z wikła i trawy wśród wikła	
	2.100 „
	<u>Suma rubryki II. 3.300 „</u>

Rubr. III. poz. 9. Z rybołówstwa 60 „

Rubr. IV. poz. 10. Z pieca wapiennego	550 zł.
---	---------

Rubr. V. poz. 11. Z cegielni . 4.000 zł.

Rubr. VI. poz. 12. Z dzierżaw:	
a) z bud jarmarcznych	50 zł.
b) z promu na Wiśle	100 „
c) Zbudynków propinacyjnych	150 „
	<u>300 zł</u>

Rubryka VII. Odsetki od kapitałów.

Poz. 13. Z obligów propinacyjnych (4% od kapitału 23.300 zł.)	932 zł.
---	---------

Rubr. VIII. Ładowe i olborne.

Poz. 14. Z ładowego	30 zł.
Por. 15. Olborne za łamanie kamienia	100 „
	<u>Suma rubryki VIII. 130 „</u>

Rubr. IX. poz. 16. Rozmaite nieprzewidziane	
	50 „
	<u>Suma dochodów 14 082 zł.</u>

W porównaniu z wydatkami w kwocie 11.190 zł., okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie 2.892 zł.

W rozprawie ogólnej nikt nie zabiera głosu, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego preliminarza budżetu folwarku w Czernichowie na r. 1893 *en bloc*.

Izba uchwała głosować *en bloc*.

W głosowaniu przyjmuje Izba cały powyżej przytoczony preliminarz budżetu folwarku w Czernichowie *en bloc* i uchwała sumę wydatków w kwocie 11.190 zł., sumę dochodów w kwocie 14 082 zł. i nadwyżkę, która ma być wstawioną w dochody funduszu krajowego w kwocie 2.893 zł.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach na rok 1893.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta:

Budżet krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. I. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: a) płaca 1.300 zł., b) dodatek aktywalny, 140 zł., c) dodatek pięcioletni 200 zł.

razem 1.640 zł.

Poz. 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych, a) płaca 1000 zł., b) dodatek aktywalny 100 zł., razem 1.100 „

Poz. 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów: a) płaca 480 zł., b) dodatek na wikt 120 zł.

razem 600 „

Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych: a) płaca 500 zł., b) dodatek aktywalny 50 zł., razem 550 „

Poz. 5. Katecheta obrządku łac. i grec. kat.

200 „

Suma rubryki I. 4.090 zł.

Rubr. II. Koszta administracji.

Poz. 6. Zarząd: a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 100 zł., b) sługa szkolny 240 zł., razem 340 zł.

Poz. 7. Opał 500 „

Poz 8. Oświetlenie	100 „
Poz. 9. Utrzymanie budynków, (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz), w wydatkach zwyczajnych 200 zł., w nadzwyczajnych 432 zł	632 „
Poz. 10. Sprzęty i ruchomości w wydatkach zwyczajnych 100 zł., w nadzwyczajnych 75 zł.,	175 „
Poz 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400 zł.
Poz. 12 Należyłość rządowa od przeniesienia własności gruntów szkol- nych, z wymierzonych 463 zł. 75 ct. spłacalnych w 10 latach, 8 rata	46 „
Poz. 13. Podatek od gruntu szkolnego	25 „
Suma rubryki II.	2.218 zł.
Rubr. III. Utrzymanie uczniów.	
Poz. 14. i 15. Stołowanie, odzież, pościel i pranie dla 35 uczniów po 150 zł.	5.250 „
Poz. 16. Lekarz, apteka i różne inne	150 „
Suma rubryki III.	5.400 zł.
Rubr. IV. Potrzeby naukowe.	
Poz. 17. Przybory do nauki i pi- sania dla uczniów (papier, zeszyty, książki, mapy i t. d.)	120 zł.
Poz. 18. Środki naukowe: a) mo- dele, maszyny, narzędzia i inne przy- rządy do demonstracyj i ćwiczeń pra- ktycznych 150 zł., b) biblioteka i czy- telnia 80 zł., c) ogród szkolny (nasiona okazów, nawozy i t. d.) 20 zł., razem	250 „
Poz. 19. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu (w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. listopada 1890) wy- datek nadzwyczajny	50 „
Suma rubryki IV.	420 zł.
Rubr. V. Kursa specjalne.	
Poz. 20. Kurs ćwiczeń dla szkol- nej straży pożarnej	40 zł.
Poz. 21. Kurs mleczarstwa	50 „
Poz. 22. Kurs uprawy tytoniu	60 „
Suma rubryki V.	150 zł.
Suma wydatków	12.278 zł.

D o c h o d y.

Rubryka I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000 zł.
Rubr. II. poz. 2 Opłaty na utrzy- manie uczniów: a) Rada powiatowa Horodeńska 3 stypendya po 100 zł. i 1 stypendyum 150 zł. = 450 zł., b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypen- dyum 100 zł.	550 zł.
Rubr. III. poz. 3. Dochód z ogro- du (pola) szkolnego tytoniowego	60 zł.
Rubr. IV. poz. 4. Zarobek 35 uczniów	— zł.
Suma dochodów	2.610 zł.
W porównaniu z wydatkami	12.278 zł.
okazuje się niedobór	9.668 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. P. Trzeciecki wnosi przyjęcie całego preliminarza krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence na rok 1893 *en bloc*.

Izba uchwała głosować *en bloc*.

W głosowaniu przyjmuje Izba preliminarz budżetu krajowej niższej szkoły rolniczej w Horodence na r. 1893 *en bloc*, zgodnie z wnioskiem komisji budżetowej i uchwała ogólną sumę wydatków w kwocie 12.278 zł., ogólną sumę dochodów w kwocie 2.610 zł. i niedobór w kwocie 9.668 zł., który uchwała pokryć z funduszu krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Budżet krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli.	
Poz. 1. Nauczyciel do nauk fa- chowych i kierownik: a) płaca 1.300 zł. b) dodatek aktywalny 140 zł., c) do- datek pięcioletni od 1. lipca 1893 r. 100 zł.,	razem 1.540 zł.

Poz. 2 Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: a) płaca 1.000 zł. b) dodatek aktywalny 100 zł., razem	1.100 „
Poz 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów: a) płaca 480 zł., b) dodatek na wikt 120 zł., razem	600 „
Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych: a) płaca 500 zł., b) dodatek aktywalny 50 zł., c) ryczałt na pomieszkowanie 120 zł. razem	670 „
Poz. 5 Katecheta obrządku łac. i gr. kat.	200 „
Suma rubryki I.	4 110 zł.
Rubr. II. Koszta administracji.	
Poz. 6. Zarząd: a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 100 zł., b) sługa szkolny 240 zł., razem	340 „
Poz. 7. Opał	500 „
Poz. 8 Oświetlenie	100 „
Poz. 9. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz) w wydatkach zwyczajnych	250 „
Poz. 10. Sprzęty i ruchomości, w wydatkach zwyczajnych 100 zł., w nadzwyczajnych 100 zł., razem	200 „
Poz. 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	200 „
Poz. 12. Czynnosc dzierżawny za gruntu odstąpione szkole przez skarbu Jagielnicki	50 „
Suma rubryki II.	1.640 zł.
Rubr. III. Utrzymanie uczniów.	
Poz. 13. i 14. Stołowanie, odzież, pościel i pranie dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500 zł.
Poz. 15. Lekarz, apteka i różne inne	150 „
Suma rubryki III.	4.650 zł.
Rubr. IV. Potrzeby naukowe.	
Poz. 16. Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, mapy, papier, zeszyty i t. d.)	120 zł.
Poz. 17. Środki naukowe: a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji i ćwiczeń pra-	

ktycznych 150 zł., b) biblioteka i czytelnia 80 zł., c) ogród szkolny (nasiona okazów i t. d.) 20 zł., razem 250 zł., w wydatkach zwyczajnych, a nadto 300 zł. w wydatkach nadzwyczajnych, ogółem	550 „
Poz. 18. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu (suszarńia) w wydatkach nadzwyczajnych	500 „
Poz. 19. Wycieczki z uczniami	50 „
Suma rubryki IV.	1.220 zł.
Rubr. V. Kursy specjalne.	
Poz. 20. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	40 zł.
Poz. 21. Kurs mleczarstwa	50 „
Poz. 22. Kurs uprawy i suszenia tytoniu	100 „
Suma rubryki V.	190 zł.
Suma wydatków	11.810 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2 000 zł.
Rubr. II. poz 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:	
Od Rady powiatowej w Boroszowie (jako dochód nadzwyczajny)	300 „
Rubryka III. poz. 3. Czysty dochód z gospodarstwa szkolnego	300 „
Rubr. IV. poz. 4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 „
Suma dochodów	2.960 zł.
W porównaniu z wydatkami	11.810 „
okazuje się niedobór	8.850 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. P. Trzeciecki wnosi przyjęcie preliminarza budżetu krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy na r. 1893 *en bloc*.

Izba uchwala głosowanie *en bloc*.

Izba w głosowaniu przyjmuje preliminarz budżetu krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy na r. 1893 *en bloc* i uchwala sumę wydatków w kwocie 11 810 zł., sumę dochodów

w kwocie 2.960 zł. i niedobór w kwocie 8.850 zł. zgodnie z wnioskiem komisji budżetowej.

Sprawozdawca czyta:

Budżet krajowej niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli.	
Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: a) płaca 1.300 zł. b) dodatek aktywalny i osobisty 240 zł.	
	razem 1.540 zł.
Poz. 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: a) płaca 1 000 zł. b) dodatek aktywalny 100 zł i dodatków pięcioletni 100 zł.	razem 1.200 „
Poz. 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów: a) płaca 480 zł., b) dodatek na wikt 120 zł.	razem 600 „
Poz. 4. Nauczyciel do nauk elementarnych: a) płaca 500 zł., b) dodatek aktywalny 50 zł.	razem 550 „
Poz. 5. Katecheta obrządku łacińskiego	150 „
Suma rubryki I.	4.040 zł
Rubr. II. Koszta administracji.	
Poz. 6. Zarząd: a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 100 zł., b) służba szkolny 240 zł.	
	razem 340 „
Poz. 9. Opał	500 „
Poz. 8. Oświetlenie	100 „
Poz. 9. Utrzymanie budynków, (naprawa, ubezpieczenie, kominiarz), w wydatkach zwyczajnych 200 zł., w nadzwyczajnych 1.000 zł.	razem 1.200 „
Poz. 10. Sprzęty i ruchomości w wydatkach zwyczajnych 100 zł., w nadzwyczajnych 100 zł.	razem 200 „
Poz. 11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	400 „
Poz. 12. Czynsz dzierżawny za folwark z inwentarzem	758 „
Suma rubryki II.	3.498 „

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.	
Poz. 13. i 14. Stołowanie, odzież, pościel i pranie dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500 zł.
Poz. 15. Lekarz, apteka i różne inne	150 „
Suma rubryki III.	4.650 zł.
Rubr. IV. Potrzeby do nauki.	
Poz. 16. Przybory do nauki i pisanania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. d.)	120 „
Poz. 17. Środki naukowe: a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji i ćwiczeń praktycznych 150 zł., b) biblioteka i czytelnia 80 zł., c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin i t. p) 50 zł., razem w wydatkach zwyczajnych	280 „
Poz. 18. Wycieczki z uczniami	50 „
Suma rubryki IV.	450 zł.

Rubr. V. Kursy specjalne.

Poz. 19. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej; wydatek zwyczajny 40 zł., nadzwyczajny 50 zł.	razem 90 „
Poz. 20. Kurs mleczarstwa	50 „
Suma rubryki V.	140 zł.
Suma wydatków	12.778 zł.

D o c h o d y.

Rubr. I poz. 1. Subwencya z c. k Skarbu Państwa	3.000 zł.
Rubr. II. poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów: a) Rada powiatowa Bialska 450 zł., b) Rada powiatowa Bocheńska 140 zł., c) Rada powiatowa Mielecka 100 zł.	690 „
Rubr. III. poz. 3. Dochód z pola i ogrodu szkolnego	60 „
Rubr. IV. poz. 4. Dochód z dzierżawy folwarku	758 „
Rubr. V. poz. 5. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 „
Suma dochodów	4.868 zł
W porównaniu z wydatkami	12 778 zł.
okazuje się niedobór	7.910 zł.

Rubr. IV. poz. 6. Zarobek 24 uczniów w ogrodzie miejskim	100 „
Suma dochodów	3.350 zł.
W porównaniu z wydatkami	10.455 „
okazuje się niedobór	7.105 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Trzeciecki wnosi przyjęcie preliminarza budżetu krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie na rok 1893 *en bloc*.

Izba uchwała głosowanie *en bloc*.

W głosowaniu przyjmuje Izba preliminarz budżetu krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie na r. 1893 *en bloc* zgodnie z wnioskiem komisji budżetowej i uchwała sumę wydatków na tę szkołę w kwocie 10.455 zł., sumę dochodów w kwocie 3350 zł. i niedobór w kwocie 7105 zł., który ma być pokryty z funduszu krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku na rok 1893.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta:

Budżet krajowej szkoły uprawy i wyprawy lnu i konopi w Gródku na rok 1893.

W y d a t k i.

Rubr. I. Płace nauczycieli.	
Poz. 1. Kierownik, zarazem nauczyciel rolnictwa	800 zł.
Poz. 2. Nauczyciel zawodowy do uprawy i wyprawy roślin włóknistych	660 „
Poz. 3. Nauczyciel do nauk elementarnych	240 „
Poz. 4. Katecheta	60 „
Poz. 5. Relutum na pomieszkania dla nauczycieli	200 „
Suma rubryki I.	1.960 zł.
Rubr. II. Koszta administracyi.	
Poz. 6. Inspekcya zakładu	120 zł.

Poz 7. Potrzeby kancelaryjne, druki i t. d.	50 „
Poz. 8. Opał i oświetlenie	120 „
Poz. 9. Utrzymanie i asekuracya budynków	100 „
Poz. 10. Utrzymanie inwentarza szkolnego	60 „
Poz. 11. Podatki	50 „
Suma rubryki II.	500 zł.

Rubr III. Potrzeby do nauki.

Poz. 12. a) Na utrzymanie i dokupno maszyn i narzędzi do uprawy roślin włóknistych (łamacz, trzepacz, młynek, wialnik i szczotki angielskie)	60 zł.
Poz. 12. b) Na utrzymanie narzędzi do uprawy roli	40 „
Poz. 12. c) Na utrzymanie moczarni	40 „
Poz. 13. Przybory do pisania i książki do nauki uczniów	60 „
Poz. 14. Zbiory okazów do demonstracyi	60 „
Poz. 15. Biblioteka i czytelnia	40 „
Suma rubryki III.	300 „

Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.

Poz 16. i 17. Stołowanie, odzież, i pościel 8 uczniów po 160 zł.	1.280 zł.
Suma rubryki IV.	1.280 „
Suma wydatków	4.040 „

Izba uchwała rubr. I., II., III. i IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.200 „
Rubr. II. poz. 2. Dochód czysty z gospodarstwa szkolnego i wyrobu włókna	98 „
Rubryka III. poz. 3. Zarobek uczniów	84 „
Suma dochodów	2.382 zł.
W porównaniu z wydatkami	4.040 „
okazuje się niedobór	1.658 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubr. I, II. i III. dochodów bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji i przyjmuje niedobór w kwocie 1.658 zł. do pokrycia z funduszu krajowego.

Następują:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1893.

Sprawozdawca p. Włodzimierz Kozłowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Budżet krajowego funduszu szkolnego na r. 1893
jak następuje:

A. Wydatki krajowego funduszu szkolnego na rok 1893.

Dział I. Zasiłki dla funduszy szkolnych okręgowych.

Rubr. I. poz. 1—3. Na pokrycie niedoboru z powodu płac i dodatków na pomieszkanie nauczycieli i nauczycielek etatowych 699.526 zł.

Rubr. II. poz. 4. Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe . . . 45.310 „

Rubr. III. poz. 5. Na przybory naukowe . . . 15.783 „

Rubr. IV. poz. 6. Na konferen-cye okręgowe . . . 27.207 „

Rubr. V. poz. 7. Na biblioteki okręgowe . . . 4.125 „

Rubr. VI. poz. 8. Na rozmaite wydatki . . . 15.447 „

Rubr. VII. poz. 9. i 10. Na utrzymanie szkół nowych . . . 11.500 „

Rubr. VIII. poz. 11. Na płace i dodatki na pomieszkanie dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na rok szkolny 1892/3 . . . 302.341 „

Rubr. IX. poz. 12. Zaliczki zwrotne z funduszy szkolnych okręgowych . . . 20.000 „
Suma działu I. . 1,141.229 zł

Dział II. Wydatki własne krajowego funduszu szkolnego.

Rubr. X. poz. 13. i 14. Substytucye . . . 60.000 „

Rubr. XI. poz. 15—23. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye . . . 16.184 „

Rubr. XII. poz. 24. Stypendya 60.000 „

Rubr. XIII. poz. 25. i 26. Remuneracye i zapomogi . . . 43.270 „

Rubr. XIV. poz. 27. Remuneracye dla inspektorów okręgowych 2.000 „

Rubr. XV. poz. 28. i 29. Podatki i daniny . . . 650 „

Rubr. XVI. poz. 30. Koszta podróży i dyety . . . 2.000 „

Rubr. XVII. poz. 31—33. Dodatki pięcioletnie . . . 170.000 „

Rubr. XVIII. poz. 34. Dodatek do funduszu emerytalnego . 12.800 „

Rubr. XIX. poz. 35. Emerytury . . . 5.000 „

Rubr. XX. poz. 36—67. Dary z łaski . . . 5.017 „

Rubr. XXI. poz. 68—70. Potrzeby szkół ogólnej natury . . 11.346 „

Rubr. XXII. poz. 71. Przebieżne wydatki . . . 12.324 „

Rubr. XXIII. poz. 72. i 73. Zasiłki na budowę szkół . . . 7.000 „

Dział II. razem . 407.591 zł.

Suma wydatków . 1,548.830 zł.

B. D o c h o d y.

Rubr. I. poz. 1—12. Odsetki od kapitałów . . . 14.057 zł.

Rubr. II. poz. 13—17. Dochody z dóbr, realności i innych praw . . . 171 „

Rubr. III. poz. 18—20. Dodatki . . . 530 „

Rubr. V. poz. 22. Zapisy i da- rowizny	— „
Rubr. VI. poz. 23. Taksy od spadków	8.600 „
Rubr. VII. poz. 24—28. Ro- zmaite wpływy	102.612 „
Rubr. VIII. poz. 29. Dodatek z c. k. Skarbu Państwa	54.943 „
Rubr. IX. poz. 30. Zwroty za- liczek gminom na budynki szkolne udzielonych	15.000 „
Razem	198.748 zł.

Niedobór do pokrycia z funduszu krajo-
wego wynosi 1,350.082 zł

II. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wsta-
wienie niedoboru do pokrycia 1,350.082 zł. przy
rubryce VII. poz. 52 wydatków.

III. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wza-
jemne przenoszenie kredytów, uchwalonych
w rubrykach wydatków I, VII., VIII. i X.

IV. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wza-
jemne przenoszenie kredytów, uchwalonych w ru-
brykach wydatków XVI. i XXI.

V. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wza-
jemne przenoszenie kredytów uchwalonych w ru-
brykach XIII. i XXI.

Sprawozdaniem niniejszem załatwiła komi-
sya sprawozdanie Wydziału krajowego z 6. wrze-
śnia 1892. LW. 36.705 w przedmiocie petycji eme-
rytowanych nauczycieli, tudzież wdow i sierót
po nauczycielach o udzielenie lub podwyższenie
emerytury względnie daru z łaski, oraz zakomu-
nikowane przez Wydział Sejmowi, w ubiegłym
jeszcze okresie wniesione, petycje ewangelickiej
gminy w Steinau LW. 20.122/92, oraz odezwę
Rady szkolnej krajowej z dnia 7. września 1892
l. 16.843, LW. 44.681 i petycję Michaliny Ka-
barowskiej z dnia 3. marca 1892. L. S. 208
LW. 44.681.

Przemawia p. Antoniewicz.

Po przemówieniu p. Antoniewicza przema-
wia w sprawie formalnej JE. p. książę Czarto-
ryski i wnosi zamknięcie posiedzenia z powodu
spóźnionej pory.

Izba boz rozprawy przyjmuje ten wniosek.

Sekretarz p. X. Siczyński odczytuje nastę-
pujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że projektowana zmiana §. 9.
ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 (Dz. u. kr.
nr. 28.) o konkurencyi filii do kościołów macie-
cierzystych i do budynków parafialnych nie przy-
szła pod obrady Wysokiego Sejmu;

zważywszy, że niedawne zdarzenia w Tu-
czempach i w Uszni dowiodły aż nadto, jak ko-
nieczną jest potrzeba stanowczej zmiany tej
ustawy, odczuwana ogólnie w kraju, a uznana
przez wszystkie trzy ordynaryaty a nawet przez
sam Wysoki Sejm, który jeszcze w roku 1884
uchwalił zmianę dotyczących postanowień i tylko
wskutek odmówienia sankcyi cesarskiej projekt
ten z powodu względów formalnych nie otrzy-
mał mocy prawa;

zważywszy, że ostatni projekt Wydziału
krajowego z dnia 10. grudnia 1891, uwalniający
od konkurencyi tylko filie samoistne, nie usuwa
wszystkiego złego, — wnoszę:

Wysoki Sejm raczy jak najrychlej uchwa-
lić następującą ustawę:

U s t a w a.

z dnia, mocą której zmienia się §. 9.
ustawy z d. 15. sierpnia 1866 (Dz. u. kr. Nr. 28)
o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania
budynków kościelnych i parafialnych w parafiach
wyznania katolickiego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Króle-
stwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

§. 9. ustawy z dnia 15. sierpnia 1866.
o konkurencyi kościelnej przestaje obowiązywać
i ma odtąd brzmieć, jak następuje:

§. 9. Kościoły (cerkwie) filialne, tudzież bu-
dynki, przeznaczone do zamieszkania i gospo-
darstwa duchownych, którzy przy nich są eks-
ponowani, mają przy pomocy rozporządzalnego
majątku tych kościołów (cerkwi) stawiać i utrzy-

mywać ci, w których interesie te kościoły (cerkwie) lub budynki istnieją, jeżeli pod tym względem nie zachodzą jakie inne prawne zobowiązania. Jednakże parafianie tych miejscowości, w których znajduje się odpowiedni, chociaż nie parafialny (macierzysty) kościół (cerkiew) publiczny, ich staraniem utrzymywany, wolni są od konkurencyi do wydatków na budynek kościoła macierzystego. Od obowiązków konkurowania do wydatków na budynki parafialne uwalnia tylko osobna, istniejąca w tym względzie umowa, lub ta okoliczność, że ekspozyt przy takim kościele za zezwoleniem Rządu przeznaczonym jest przez biskupa do samodzielnego spełniania wszystkich funkcji parafialnych.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

wnioskodawca

Dr. Okuniewski, w. r.

Hamorak, Rożankowski, Teliszewski, Korol, Herasimowicz, Antoniewicz, M. Siczynski, Kułaczkowski. Barabasz, Huryk, J. Romańczuk, Żardecki, F. Kramarczyk, W. Stręk, Potoczek, Sirko, Ochrymowicz, Sembratowicz.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi stosownie do postanowień regulaminu.

Sekretarz p. Trzeciecki odczytuje następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a do Wydziału krajowego.

Uchwałą z dnia 6. kwietnia 1892 polecił Wysoki Sejm na wniosek komisji gospodarstwa krajowego Wydziałowi krajowemu:

aby wykończył projekt regulacji górnego Dniestru;

wygotował projekt melioracji bagien nad-dniestrzańskich;

wpłynął na rozpoczęcie robót około zabudowania potoków górskich, tudzież

aby na najbliższej sesji sprawozdanie o postępie rzeczonych robót przedłożył.

Ponieważ sprawozdanie to nie zostało dotychczas Wysokiemu Sejmowi przedłożone, przeto podpisani zapytują niniejszem Wydział krajowy:

1) w jakim stadyum znajduje się wypracowanie projektu regulacji górnego Dniestru?

2) jak daleko postąpiły studia przygotowawcze co do projektu melioracji bagien nad-dniestrzańskich?

3) kiedy można się spodziewać ukończenia obu rzeczonych projektów i przedłożenia takowych Wysokiemu Sejmowi?

4) jakie starania poczynił Wydział krajowy dla przyspieszenia rozpoczęcia robót około zabudowania potoków górskich tudzież zalesień w dorzeczu górnego Dniestru i jak daleko te roboty już postąpiły?

We Lwowie, 22. września 1892.

Skalkowski

jako interpelant.

Barański, Albin Rayski, Czyżewicz, Gross, S. Badeni, W. Struszkiewicz, T. Merunowicz, Lenartowicz, Puzyna, ks. Sawa, Antoniewicz, Vivien, Dr. Dworski, E. Micewski, Dr. Olpiński, Kramarczyk, Balasits, W. Stręk, Potoczek, St. Tarnowski jun., L. Wodzicki, Krynicki, K. Horodyski, B. Horodyski, Gniewosz, G. Romer, Hamorak, Szczepanowski, Rożankowski, Sala, Zbyszewski, Fruchtman, St. Stadnicki, Tyszkowski, Tyszkiewicz, Klemensiewicz.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę poda do wiadomości Wydziału krajowego.

Sekretarz p. ks. Siczynski czyta następującą interpelację:

I n t e r p e l a c y a do JW. Pana Komisarza rządowego.

Emigracja do Rosyi włościan, zwłaszcza ruskich, z kilku pogranicznych powiatów, która się zaczęła w miesiącu sierpniu bieżącego roku, a teraz, ustawszy na jakiś czas, szerzy się znowu w dalszych stronach, jest faktem większej wagi ze względu na swoje rozmiary, na swoją nagłość i czas, na miejsce i kierunek, tudzież inne okoliczności. Gdy się do tego zważy spokojny i cierpliwy charakter tamtejszego ludu i jego

silne przywiązanie do ziemi swoich ojców, gdy się zważy, że lud zaczął emigrować ze stron, gdzie ziemia jest najurodzajniejsza i gdzie niema jeszcze nadmiernego przeludnienia, to trzeba tę emigrację uważać za oznakę bardzo anormalnych stosunków i wielkiego niezadowolenia tegoż ludu.

Ze względu na te i inne jeszcze okoliczności, ze względu, że emigracya ta nie została jeszcze ze wszystkim dokładnie całkiem zbadaną a to tem bardziej, że słowa JE. P. Namiestnika przy otwarciu Sejmu „źle pojętej kwestyi chleba“ mogą być różnie tłumaczone, zapytują podpisani c. k. Rząd:

1. Jakie są rozmiary tej emigracyi, z jakich powiatów i miejscowości, w jakiej liczbie i jacy ludzie opuścili nasz kraj i ilu z nich nazad wróciło?

2. Jakie są bliższe i dalsze przyczyny tej emigracyi, mianowicie także jej najnowszego pojawienia się w powiecie husiatyńskim, jaki był jej bezpośredni powód?

3. Jakie stanowisko zajmuje wobec niej c. k. Rząd, jakimi sposobami, o ile i z jakim skutkiem, starał się on ją powstrzymywać i jak postępuje z tymi emigrantami, którzy nazad wra-

cają? Czem on motywuje i usprawiedliwia areztowanie powracających?

4. Co c. k. Rząd zamierza dalej uczynić, ażeby zapobiedz powtórzeniu się takiej emigracyi przez usunięcie jej przyczyn, a mianowicie czy i co zamierza uczynić dla poprawienia ekonomicznego położenia tamtejszego ludu, dla zapewnienia mu dostatecznej opieki i dla usunięcia jego niezadowolenia?

We Lwowie, dnia 21. września 1892.

J. Romańczuk.

Teliszewski, Dr. Sawczak, Hamorak, Rożankowski, Huryk, Barabasz, Sirko, Korol, Okuniewski, Herasimowicz, Antoniewicz, Kułaczowski, Kramarczyk, Potoczek, Żardecki, W. Stręk, Dr. Olpiński.

Marszałek oświadcza, iż interpelację tę zakomunikuje c. k. Rządowi.

Sekretarz p Trzeciecki odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 23. września godz. 10 rano.

Koniec posiedzenia o godz. 2. minut 30. po południu.

Marszałek krajowy:

Sanguszko, w. r.

Sekretarze:

Ks. Mikołaj Siczynski, w. r.

Jan Trzeciecki, w. r.

